

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

**«Απλούστευση διαδικασιών λειτουργίας τουριστικών επιχειρήσεων
και τουριστικών υποδομών, ειδικές μορφές τουρισμού
και άλλες διατάξεις»**

I. Γενικά

Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε από την αρμόδια Διαρκή Επιτροπή, αποτελείται από τρία Μέρη, επτά Κεφάλαια και σαράντα δύο άρθρα. Με τις διατάξεις του Νοσχ ρυθμίζονται ως επί το πλείστον θέματα που αφορούν τη λειτουργία τουριστικών επιχειρήσεων και υποδομών.

Συγκεκριμένως, με τις διατάξεις του Μέρους Πρώτου (άρθρα 1-24), το οποίο αποτελείται από τρία Κεφάλαια (Α' - Γ'), ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τις τουριστικές επιχειρήσεις, τη διαδικασία χορήγησης του ειδικού σήματος λειτουργίας τους και τις επιβαλλόμενες κυρώσεις σε περιπτώσεις παράβασης της τουριστικής νομοθεσίας (Κεφάλαιο Α'), τις ειδικές τουριστικές υποδομές (Κεφάλαιο Β'), καθώς και ζητήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης των απασχολούμενων στον τομέα του τουρισμού (Κεφάλαιο Γ').

Ειδικότερα, με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' (άρθρα 1-7) ορίζονται τα είδη των τουριστικών επιχειρήσεων (άρθρο 1), προβλέπεται ως προϋπόθεση λειτουργίας των Τουριστικών Καταλυμάτων η προηγούμενη χορήγηση Ειδικού Σήματος Λειτουργίας (άρθρο 2) και καθορίζεται η διαδικασία και τα δικαιολογητικά χορήγησής του (άρθρα 3 και 4). Επίσης, ρυθμίζονται θέματα

σχετικώς με την διαδικασία κατάταξης των τουριστικών καταλυμάτων σε κατηγορίες αστέρων και κλειδιών, και ορίζεται το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος (Ξ.Ε.Ε.) ως αρμόδιος φορέας για την έκδοση του σχετικού πιστοποιητικού κατάταξης (άρθρα 5 και 6). Τέλος, ρυθμίζονται θέματα σχετικώς με τη διαδικασία ελέγχου των ως άνω τουριστικών επιχειρήσεων και τις επιβαλλόμενες κυρώσεις σε περιπτώσεις παραβάσεων της τουριστικής νομοθεσίας (άρθρο 7).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ (άρθρα 8-21), μεταξύ άλλων, τροποποιούνται διατάξεις που αφορούν σε ειδικές τουριστικές υποδομές, όπως τα καταφύγια (άρθρο 8), οι μαρίνες (άρθρα 9-10), οι θαλάσσιες ζώνες εξυπηρέτησης υδροπλάνων (άρθρο 11), οι τουριστικοί λιμένες (άρθρα 13-15), τα σύνθετα τουριστικά καταλύματα (άρθρο 17), τα ξενοδοχεία συνιδιοκτησίας (άρθρο 18), τα χιονοδρομικά κέντρα (άρθρο 19), τα αυτοκινητοδρόμια (άρθρο 21) κ.λπ.

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ΄ (άρθρα 22-24) θεσπίζονται, μεταξύ άλλων, ρυθμίσεις σε θέματα εκπαίδευσης και κατάρτισης στον τουρισμό, και μισθώσεων ακινήτων του καταργηθέντος Οργανισμού Τουριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Τ.Ε.Κ.).

Στο Μέρος Δεύτερο, το οποίο περιλαμβάνει τις διατάξεις του Κεφαλαίου Δ΄ (άρθρα 25-26), εισάγονται διατάξεις για ειδικές μορφές τουρισμού, όπως ο οινoturισμός (άρθρο 25) και ο ιατρικός και ιαματικός τουρισμός (άρθρο 26).

Τέλος, στο Μέρος Τρίτο, με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ε΄ (άρθρα 27-34) θεσπίζεται το πλαίσιο χορηγιών με σκοπό την τουριστική προβολή της Ελλάδας, με τις διατάξεις του Κεφ. ΣΤ΄ (άρθρα 35-37) ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (εφεξής Ε.Ο.Τ.), το δε Κεφάλαιο Ζ΄ περιλαμβάνει λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Τουρισμού καθώς και μεταβατικές και τις καταργούμενες δια του παρόντος διατάξεις (άρθρα 38-42).

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 1 παρ. 2

Στην περ. α.ββ της παρ. 2 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι «[γ]ια την ίδρυση και λειτουργία των οργανωμένων τουριστικών κατασκηνώσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 3498/2006 (Α΄ 230)».

Σχετικώς σημειώνεται ότι η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 3498/2006 προβλέπει την έκδοση προεδρικού διατάγματος, μετά από πρόταση του Υπουργού Τουρισμού, για τον καθορισμό των κριτηρίων και της

διαδικασίας κατάταξης των οργανωμένων τουριστικών κατασκηνώσεων σε κατηγορίες αστέρων, καθώς και των τεχνικών και λειτουργικών τους προδιαγραφών.

2. Επί των άρθρων 2, 3, 4 και 7 παρ. 1 και 12

Συμφώνως προς την παρ. 2 του προτεινόμενου άρθρου 2 του νομοσχεδίου, προϋπόθεση λειτουργίας όλων των τουριστικών καταλυμάτων είναι η προηγούμενη χορήγηση Ειδικού Σήματος Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ.) από την αρμόδια υπηρεσία. Επίσης, στην παρ. 4 του εν λόγω άρθρου ορίζεται ότι η αρμόδια υπηρεσία τουρισμού τηρεί μητρώο τουριστικών επιχειρήσεων. Περαιτέρω, στις διατάξεις των άρθρων 3 και 4 γίνεται αναφορά στην αρμόδια υπηρεσία τουρισμού στην οποία ο αιτών υποβάλλει (όπως και στα Κ.Ε.Π.) τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τη χορήγηση Ειδικού Σήματος Λειτουργίας τουριστικών καταλυμάτων καθώς και στην αρμόδια για τη χορήγηση του Ε.Σ.Λ. υπηρεσία τουρισμού.

Επίσης, συμφώνως προς την παρ. 1 του προτεινόμενου άρθρου 7 «[υ]πάλληλοι των αρμόδιων υπηρεσιών τουρισμού διενεργούν ελέγχους στις Τουριστικές επιχειρήσεις του άρθρου 1 οπουδήποτε εντός της χώρας». Τέλος, συμφώνως προς την παρ. 12 του εν λόγω άρθρου «[τ]α πρόστιμα που προβλέπονται στο παρόν, καθώς και οι κυρώσεις επιβάλλονται από την αρμόδια υπηρεσία τουρισμού».

Σχετικώς σημειώνεται ότι, συμφώνως προς τις διατάξεις της Υποπαραγράφου ΙΔ2 της Παραγράφου ΙΔ του ν. 4254/2014 («Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας στο πλαίσιο εφαρμογής του ν. 4046/2012 και άλλες διατάξεις»), οι ως άνω αρμοδιότητες, οι οποίες ανήκαν στον Ε.Ο.Τ., μεταφέρονται, μεταξύ άλλων, στο Υπουργείο Τουρισμού. Περαιτέρω, με τις διατάξεις της ως άνω Υποπαραγράφου ΙΔ2 ορίζεται ότι οι εν λόγω αρμοδιότητες του Ε.Ο.Τ. θα κατανεμηθούν και θα ασκούνται από οργανικές μονάδες του Υπουργείου Τουρισμού, οι οποίες θα ορισθούν με προεδρικό διάταγμα το οποίο θα εκδοθεί βάσει του άρθρου 54 του ν. 4178/2013 σχετικώς με την αναδιοργάνωση του Υπουργείου Τουρισμού. Επίσης, προβλέπεται ότι η ισχύς των εν λόγω διατάξεων (της υποπαραγράφου ΙΔ.2) αρχίζει με την έναρξη ισχύος του ως άνω προεδρικού διατάγματος. Μέχρι την έναρξη ισχύος του προεδρικού διατάγματος, οι ως άνω μεταφερόμενες αρμοδιότητες στο Υπουργείο Τουρισμού συνεχίζουν να ασκούνται από τον Ε.Ο.Τ.

Υπό το φως των ανωτέρω, θα ήταν, για λόγους σαφήνειας, σκόπιμο να προσδιορισθούν οι ως άνω αναφερόμενες υπηρεσίες τουρισμού οι οποίες είναι αρμόδιες για τη χορήγηση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας στα τ ου-

ριστικά καταλύματα καθώς και για τη διενέργεια ελέγχων και την επιβολή των ως άνω κυρώσεων.

3. Επί των άρθρων 3 παρ. 1.6, 4 παρ. 1.6, 17 παρ. 3 και 18

Ως προς την αναφορά στο άρθρο 24 του ν. 4014/2011 επισημαίνεται ότι άδεια οικοδομής και το σχετικό σήμα συνέχισης εργασιών με τα οποία εγκρίθηκε εκτέλεση εργασιών αποπεράτωσης αυθαίρετης κατασκευής, όπως και βεβαίωση περαίωσης της διαδικασίας υπαγωγής επίδικης αυθαίρετης οικοδομής στη διαδικασία του άρθρου 24 του ν. 4014/2011 έχουν κριθεί από την Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας ως στερούμενες νόμιμου ερείσματος, ως εκδοθείσες κατ' εφαρμογή των ρυθμίσεων του άρθρου 24 του ν. 4014/2011, οι οποίες είναι ανίσχυρες ως αντισυνταγματικές (1118/2014 ΣτΕ [ΟΛ] και 1119/2014 ΣτΕ [ΟΛ]. Βλ. και ΣτΕ [ΟΛ] 3341/2013 με την οποία ακυρώθηκαν οι κ.υ.α. υπ' αρ. 41498 (ΦΕΚ Β' 2167/2011) περί διαδικασίας ηλεκτρονικής υποβολής των απαραίτητων δικαιολογητικών για την υπαγωγή στο άρθρο 24 του ν. 4014/2011 και κ.υ.α. υπ' αρ. 41525 (ΦΕΚ Β' 2167/2011) περί διαδικασίας είσπραξης και απόδοσης στο Ελληνικό Δημόσιο του παραβόλου και στο ν.π.δ.δ. «Πράσινο Ταμείο» του ενιαίου ειδικού προστίμου του άρθρου 24 του ως άνω νόμου ως εκδοθείσες κατ' εξουσιοδότηση των ανωτέρω αντισυνταγματικών διατάξεων).

Επίσης, στις περ. ζ. των άρθρων 3 και 4 του παρόντος πρέπει να αντικατασταθεί ο εσφαλμένος γλωσσικός τύπος «αναγερθεί» από τον όρο «ανεγερθεί».

4. Επί των άρθρων 3 παρ. 2 και 3 και 4 παρ. 2 και 3

Συμφώνως προς τις προτεινόμενες διατάξεις, η αρμόδια υπηρεσία τουρισμού χορηγεί Ειδικό Σήμα Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ.) τουριστικού καταλύματος εντός πενήντα ημερών από την ημερομηνία της προσήκουσας υποβολής των απαιτούμενων δικαιολογητικών. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία, τεκμαίρεται χορήγηση του Ε.Σ.Λ., συμφώνως προς την παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 3844/2010, ο δε αιτών δύναται να ζητήσει σχετική βεβαίωση από την αρμόδια για τη χορήγηση του Ε.Σ.Λ. αρχή.

Επίσης, σε περίπτωση καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος και καταστημάτων (εφεξής ΚΥΕ) των οποίων η λειτουργία έχει προβλεφθεί εντός του τουριστικού καταλύματος, η βεβαίωση συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων χορηγείται το αργότερο εντός πενήντα ημερών από την προσήκουσα υποβολή των δικαιολογητικών. Η αρμόδια υπηρεσία τουρισμού αναζητεί υπηρεσιακώς από την αρμόδια υγειονομική υπηρεσία τη σχετική γνωμοδότηση που επιβεβαιώνει ότι το υπό αδειοδότηση ΚΥΕ πληροί τους όρους της

απόφασης με αριθμό Υ1γ/ΓΠ/οικ. 96967 (Β' 2718). Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία, τεκμαίρεται ότι έχει χορηγηθεί βεβαίωση συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων.

Στις ως άνω περιπτώσεις, από της παρόδου άπρακτης της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας από τη Διοίκηση προκύπτει σιωπηρή δήλωση βούλησης του αρμόδιου οργάνου εν σχέσει προς την υποβληθείσα αίτηση του ενδιαφερόμενου. Η σιωπηρή αποδοχή της αίτησης εξυπηρετεί, προφανώς, την επιτάχυνση των σχετικών διαδικασιών ενώπιον της Διοίκησης και την τήρηση των τασσόμενων προθεσμιών.

Εν προκειμένω παρατηρείται ότι η διάταξη αφορά πράξεις για την έγκριση των οποίων απαιτείται η υποβολή δικαιολογητικών που έχουν ως αντικείμενο ιδίως θέματα δημόσιας υγείας και προστασίας του περιβάλλοντος.

Όσον αφορά ειδικότερα την Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων έχει κριθεί ότι «(...) η Διοίκηση δεν κωλύεται, εν πάση περιπτώσει, να εκδώσει μεταγενεστέρως [μετά την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας από την υποβολή των δικαιολογητικών περί έγκρισής περιβαλλοντικών όρων] πράξη εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων κατασκευής και λειτουργίας έργου ή δραστηριότητας, με την οποία μπορεί να επιβληθούν και όροι διαφορετικοί από τους προβλεπόμενους στην υποβληθείσα από τον ενδιαφερόμενο μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, αν κριθεί αιτιολογημένα ότι οι επιβαλλόμενοι αυτοί όροι είναι απαραίτητοι για την αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος από τις επιπτώσεις του έργου ή της δραστηριότητας (...)» (βλ. ΣΤΕ 3635/2003, ΣΤΕ 2310/2006).

5. Επί του άρθρου 5 παρ. 2

Συμφώνως προς την προτεινόμενη διάταξη, «[τ]α ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια-διαμερίσματα κατατάσσονται σε κατηγορίες κλειδιών. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού καθορίζονται ο αριθμός των κατηγοριών κλειδιών, οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές των ενοικιαζόμενων επιπλωμένων δωματίων-διαμερισμάτων, ο τρόπος και η διαδικασία κατάταξής τους, τα βαθμολογούμενα κριτήρια και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια».

Σχετικώς παρατηρείται ότι με τις διατάξεις του άρθρου 43 παρ. 2 του Συντάγματος παρέχεται στον κοινό νομοθέτη η δυνατότητα να μεταβιβάζει στην εκτελεστική εξουσία την αρμοδιότητά του προς θέσπιση κανόνων δικαίου. Ως φορείς της κατ' εξουσιοδότηση ασκούμενης νομοθετικής αρμοδιότητας δύνανται να ορίζονται, πέραν του Προέδρου της Δημοκρατίας, και άλλα όργανα της Διοίκησης, εφόσον πρόκειται περί ειδικότερων θεμάτων ή θεμάτων με τοπικό ενδιαφέρον ή χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό. Όπως δε γίνεται παγίως δεκτό (βλ. ΣΤΕ [Ολ] 235/2012, 1210/2010, 2815/2004

κ.ά.), «ως "ειδικότερα θέματα", για τη ρύθμιση των οποίων επιτρέπεται η παροχή νομοθετικής εξουσιοδότησεως σε άλλα, πλην του Προέδρου της Δημοκρατίας, όργανα της Διοικήσεως, νοούνται εκείνα τα οποία αποτελούν, κατά το περιεχόμενό τους και σε σχέση με την ουσιαστική ρύθμιση που περιέχεται στο νομοθετικό κείμενο, μερικότερη περίπτωση ορισμένου θέματος που αποτελεί το αντικείμενο της νομοθετικής ρυθμίσεως. Απαιτείται, επομένως, στην περίπτωση αυτή, να περιέχει το νομοθετικό κείμενο όχι απλώς τον καθ' ύλην προσδιορισμό του αντικειμένου της εξουσιοδότησεως, αλλά, επί πλέον, και την ουσιαστική ρύθμισή του, έστω και σε γενικό, ορισμένο όμως, πλαίσιο, σύμφωνα προς το οποίο θα ενεργήσει η Διοίκηση προκειμένου να ρυθμίσει τα μερικότερα θέματα. Η ανωτέρω δε ουσιαστική ρύθμιση μπορεί να υπάρχει τόσο στις διατάξεις του εξουσιοδοτικού νόμου όσο και σε διατάξεις άλλων νόμων σχετικών με τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο της νομοθετικής εξουσιοδότησεως» (ΣτΕ [Ολ] 2186/2013). Λεπτομερειακό δε είναι το ζήτημα που αφορά τη θέσπιση όλως δευτερευουσών και επουσιωδών ρυθμίσεων, ενώ οι κύριες και ουσιώδεις ρυθμίσεις πρέπει να έχουν τεθεί από τον ίδιο τον νομοθέτη (ΣτΕ 2820/1999, 2967/1999), ενώ τεχνικού χαρακτήρα είναι το θέμα που αφορά στη θέσπιση ρύθμισης για την οποία απαιτείται παρέμβαση αρμόδιου τεχνικού οργάνου (ΣτΕ 2820/1999, 2967/1999) [Βλ. σχετικά και Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής επί του Νοσ «Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις» της 2.4.2012 (ν. 4070/2012), παρατ. 11].

Υπό το φως των ανωτέρω, προβληματισμός θα μπορούσε να δημιουργηθεί, ενδεχομένως, ως προς το αν η ρύθμιση των ανωτέρω θεμάτων πρέπει να γίνεται με προεδρικό διάταγμα αντί υπουργικής απόφασης.

6. Επί του άρθρου 10 παρ. 2

Για λόγους ακριβολογίας, στο τρίτο εδάφιο της περίπτωσης 3 της παρ. 10 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993 όπως τροποποιείται από την παρούσα διάταξη θα ήταν σκόπιμο να αντικατασταθεί η φράση «του ν. 2160/1993» από τη φράση «του παρόντος άρθρου», δεδομένου ότι η εν λόγω φράση αναφέρεται στην παρ. 10.1. του άρθρου 31 του ν. 2160/1993.

7. Επί του άρθρου 11

Για λόγους εφαρμογής της διάταξης, σκόπιμο θα ήταν να διευκρινισθεί το είδος της διοικητικής πράξης με την οποία θα δημιουργούνται ανεξάρτητες όμορες θαλάσσιες ζώνες εξυπηρέτησης υδροπλάνων, όπως επίσης να καθο-

ρισθεί η αρμόδια αρχή ενώπιον της οποίας θα υποβάλλεται το σχετικό αίτημα και το χρονικό στάδιο υποβολής του.

8. Επί του άρθρου 12

Θα μπορούσαν, για λόγους πληρότητας, να προστεθούν οι προσδιορισμοί «Γεωδαιτικό» και «ΕΓΣΑ '87» στον όρο Εθνικό Σύστημα Αναφοράς.

9. Επί του άρθρου 14 παρ. 1 και 2

Παρατηρείται στην παρ. 1 ότι το ισχύον τελευταίο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 30 του ν. 2160/1993 έχει όμοιο περιεχόμενο με την προτεινόμενη διάταξη. Θα ήταν σκόπιμο να διευκρινισθεί αν αυτό καταργείται διά της παρούσης.

Στην παρ. 2 θεσπίζεται εξαίρεση των μαρινών που έχουν χωροθετηθεί κατά τις διατάξεις των άρθρων 30 παρ. 5 και 41 του ν. 2160/1993 από την τήρηση της διαδικασίας για αναθεώρηση ή ουσιώδη τροποποίηση του γενικού σχεδιασμού μαρινών η οποία περιγράφεται στο άρθρο 31 του ν. 2160/1993. Η προτεινόμενη εξαίρεση θα ήταν σκόπιμο να αιτιολογηθεί, λόγω του ότι δεν αναφέρεται τίποτε σχετικό στην Αιτιολογική Έκθεση.

10. Επί του άρθρου 19 παρ. 2

Με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιείται η περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4179/2013. Κατά το νέο της περιεχόμενο, η ρύθμιση ορίζει ότι «[κ]τιριακές και άλλες εγκαταστάσεις που υφίστανται στα Χιονοδρομικά Κέντρα (...) οι οποίες δεν διαθέτουν άδεια δόμησης και δεν έχουν υπαχθεί στις ρυθμίσεις του ν. 4014/2011 και του ν. 4178/2013, αλλά υποστηρίζουν τη λειτουργία των Χιονοδρομικών Κέντρων, μπορεί να θεωρηθούν (...) νομίμως υφιστάμενες κατόπιν αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα ΕΟΤ. Η νομιμότητα των εγκαταστάσεων διαπιστώνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα ΕΟΤ υπό την προϋπόθεση ότι εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι διαχειριστές των Χιονοδρομικών Κέντρων θα υποβάλλουν στον ΕΟΤ τα εξής δικαιολογητικά: i. Τεχνική Έκθεση - Περιγραφή-Χαρακτηριστικά του Χιονοδρομικού Κέντρου. ii. Τοπογραφικό Διάγραμμα του γηπέδου εντός του οποίου αναπτύσσεται το χιονοδρομικό κέντρο σε κλίμακα 1:5.000, όπου θα αποτυπώνονται οι υψομετρικές καμπύλες, όλες οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις και τα κτίσματα, η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου, οι θέσεις και οι διαδρομές των αναβατήρων, οι πορείες των χιονοδρόμων με τις εξυπηρετούσες εγκαταστάσεις και ο δρόμος πρόσβασης με το χαρακτηρισμό και το πλάτος του. iii. Τοπογραφικό διάγραμμα 1:1.000 με σχετικό υπόμνημα για τις χρήσεις υφιστάμενων κτισμάτων και εγκατα-

στάσεων. iv. Κατόψεις, όψεις, τομές και φωτογραφική τεκμηρίωση των επιμέρους κτισμάτων και εγκαταστάσεων. v. Βεβαίωση στατικής επάρκειας των υφιστάμενων κτιρίων από διπλωματούχο Πολιτικό Μηχανικό συνοδευόμενη από υπεύθυνη δήλωση του ιδίου».

Κατ' επανάληψη έχει κριθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας ότι διατάξεις με τις οποίες «επιτρέπεται κατ' ουσίαν η επί μακρόν διατήρηση κατασκευών και χρήσεων που παραβιάζουν τις εκάστοτε ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις, η αναστολή δε αυτή έχει εφαρμογή και σε κατασκευές μεταγενέστερες του ν. 1337/1983, με τον οποίο αναμορφώθηκε το σύστημα πολεοδομικού σχεδιασμού σε εκτέλεση της επιταγής του άρθρου 24 του Συντάγματος και, στο πλαίσιο του εισαγόμενου νέου αυτού συστήματος, θεσπίστηκε η διάκριση των αυθαίρετων κατασκευών σε παλαιές και νέες, επιτρεπώς χορηγήθηκε δε η δυνατότητα εξαίρεσης από την κατεδάφιση των παλαιών, με τις οριζόμενες στις σχετικές διατάξεις προϋποθέσεις, σε αντίθεση προς τις νέες, για τις οποίες επέβαλε την κατεδάφιση, ώστε να αποτραπεί η συνέχιση της νόθευσης και ανατροπής του πολεοδομικού σχεδιασμού υπό το καθεστώς της ανωτέρω συνταγματικής διατάξεως και των εκτελεστικών της νόμων» έρχονται σε αντίθεση με τις επιταγές του άρθρου 24 του Συντάγματος (βλ. ΣτΕ [Ολ] 3921/2010, 3500/2009).

Υπό το φως των ανωτέρω, η «νομιμοποίηση» τυχόν αυθαίρετων κατασκευών δεν δύναται να επέρχεται με μόνη την υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών, χωρίς να συνεκτιμώνται και οι συνέπειες της διατήρησης των αυθαίρετων κατασκευών, συσχετιζόμενες με συγκεκριμένα μέτρα που λαμβάνονται προς αντιστάθμιση της επιδείνωσης η οποία τυχόν επέρχεται στο φυσικό περιβάλλον.

11. Επί του άρθρου 19 παρ. 4

Με την προτεινόμενη διάταξη προστίθενται στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4179/2013 μετά από τις λέξεις «εντός 5 μηνών» οι λέξεις «και πάντως σε διάστημα όχι μεγαλύτερο της διετίας». Η εν λόγω διάταξη αναφέρεται στην υποχρέωση υποβολής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΜΠΕ) εντός 5 μηνών από τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και υποβολής στην αρμόδια υπηρεσία του Ε.Ο.Τ. ή του Υπουργείου Τουρισμού της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ). Παρατηρείται ότι, κατ' αυτόν τον τρόπο, η προθεσμία ως προς την υποβολή ΜΠΕ και ΑΕΠΟ δεν θα είναι πλέον πεντάμηνη, αλλά, στην πράξη, θα μετατραπεί σε διετή. Υπό το φως των ανωτέρω, θα ήταν σκόπιμο να διευκρινισθεί με ποιον τρόπο θα προστατεύεται το φυσικό

περιβάλλον των περιοχών όπου λειτουργούν χιονοδρομικά κέντρα κατά το ενδιάμεσο χρονικό διάστημα.

12. Επί του άρθρου 20

Ως προς τα μικρής κλίμακας έργα έμπροσθεν τουριστικών καταλυμάτων παραπέμπεται στην παρατήρηση υπ' αριθμ. 6 στην από 29.7.2013 Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής επί του ν. 4179/2013, όπου επισημαίνεται ότι κάθε επέμβαση στην ακτή είναι ειδικό μέτρο επιβαλλόμενο κατόπιν πλήρως τεκμηριωμένης μελέτης στο πλαίσιο ορθολογικού σχεδιασμού υπαγορευόμενου από χωροταξικά κριτήρια, συμφώνως προς την ιδιομορφία, τη φυσιογνωμία και τις ανάγκες κάθε περιοχής.

13. Επί του 25 παρ. 2 και 3

Θα ήταν σκόπιμο να διευκρινισθεί στην παρ. 2 το είδος παρεκκλίσεων από τις ισχύουσες διατάξεις ως προς την εγκατάσταση μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων.

Περαιτέρω, όσον αφορά την παρ. 3 του προτεινόμενου άρθρου, δεδομένου ότι υπό το ισχύον καθεστώς ως «επισκέψιμα οινοποιεία» θεωρούνται όσες εγκαταστάσεις πληρούν συγκεκριμένους όρους, [ήτοι α) έχουν πινακίδες τοποθετημένες σε κατάλληλες θέσεις που ενημερώνουν τους επισκέπτες για το ωράριο επίσκεψης, το κόστος γευσ[ιγνωσ]τικής δοκιμής, τον τιμοκατάλογο του οίνου, των άλλων αμπελοοινικών προϊόντων και συναφών υπηρεσιών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία υπόδειξη ή ενημέρωση, και β) διαθέτουν επαρκείς και ασφαλείς χώρους πρόσβασης στο οινοποιείο, υποδοχής και διαμονής των επισκεπτών, γευσιγνωσίας, τοποθέτησης, παρουσίασης και πώλησης οίνου και των προϊόντων που παράγονται με πρώτη ύλη τα αμπελοοινικά παραδοσιακά προϊόντα (υ.α. υπ' αριθ. 385951 «Καθορισμός συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1493/1999 που αναφέρονται στη διαφήμιση των αμπελοοινικών προϊόντων», ΦΕΚ Β' 1180/2000)], θα ήταν σκόπιμο να διευκρινισθεί αν οι υπάρχουσες εγκαταστάσεις επισκέψιμων οινοποιείων πρέπει να παρέχουν και υπηρεσίες φιλοξενίας σε τουριστικά καταλύματα, ώστε να λειτουργούν πλέον ως επισκέψιμα οινοποιεία.

14. Επί του άρθρου 35

Αν και η απαρίθμηση είναι ενδεικτική, θα μπορούσε, λόγω και της θέσης ειδικώς του άρθρου 25, στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3270/2004 στοιχ. γ) αα), όπως τροποποιείται διά του παρόντος, να προστεθεί και ο οινοτουρισμός.

15. Επί του άρθρου 37

Στο τελευταίο εδάφιο πρέπει να αντικατασταθεί, για λόγους ορθής διατύπωσης της διάταξης, η φράση «τα οποία ... ευρωπαϊκή νομοθεσία» από τη φράση «υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Αθήνα, 21.7.2014

Ο εισηγητές
Δημήτρης Βασιλείου
Γεωργία Μακροπούλου
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρηγόπουλος
Αν. Καθηγητής του Πανεπιστημίου
Θεσσαλίας

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών